

**VARBERGS
KOMMUN**

Lokal rutin för akutläkemedelsförråd inom socialförvaltningen

För att kunna erbjuda en god, säker och trygg vård krävs tillgång till akutläkemedelsförråd i respektive kommun. Syftet är att kunna lindra akuta symtom och kunna behandla patienten i sitt boende. Läkemedlen ges enligt generella direktiv eller individuell ordination.

Totalt finns fem akutläkemedelsförråd inom socialförvaltningens verksamhet. Entreprenaderna hämtar akutläkemedel från dessa förråd.

Denna lokala rutin kompletteras med en bilaga för varje akutläkemedelsförråd där bl.a ansvarsfördelning och nyckelhantering beskrivs.

Ordination enligt generella direktiv

Generella direktiv för läkemedelsbehandling för kommunens hälso- och sjukvård uppdateras en gång/år av ansvarig chefsöverläkare i Närsjukvården och medicinskt ansvariga sjuksköterskor i Halland.

Generella direktiv finns för:

- Läkemedel som får ges i akuta situationer i väntan på läkarordination.
- Läkemedel i samband med överkänslighetsreaktion.
- Läkemedel som får ges vid enklare åkommor efter bedömning av sjuksköterska.

Ordinationer enligt generella direktiv ska innehålla uppgifter om

- Indikationer
- Kontraindikationer
- Dosering
- Antal tillfällen som läkemedlet får ges till en patient utan läkarkontakt.

Förteckning över generella direktiv ska finnas lätt tillgängligt på varje enhet, i läkemedelsförråden och vid akutväskan.

Akutväska

Akutväska ska finnas i varje akutläkemedelsförråd. Förrådsansvarig sjuksköterska är ansvarig att akutväskans innehåll är uppdaterat enligt förteckning. Den som tar läkemedel från akutväskan ansvarar för att den fylls på

Dokumenttyp: Riktlinje	Sida 1 av 4
Giltigt f.r.o.m: 2013-12-10	Version/D.nr: 2016-08-02
Befattning: Klicka här för att ange text.	Upprättad av: Medicinskt ansvarig sjuksköterska

igen från akutläkemedelsförrådet. Förbrukningsjournal ska föras för akutväskans narkotiska läkemedel.

Ansvar

Enhetschef för sjuksköterskor

Enhetschef för sjuksköterskorna utser sjuksköterskor som ansvarar för läkemedelsförråden och akutväska samt sjuksköterskor som ansvarar för kontroll av narkotiska läkemedel. De sjuksköterskor som är utsedda att utföra kontroll av narkotiska läkemedel, får inte vara desamma som har ansvaret för rekvisition och förvaring. Aktuella namn på dessa sjuksköterskor skall rapporteras till MAS som sedan informerar Apoteket.

Sjuksköterskor med ansvar för akutläkemedelsförråd

Ansvarig sjuksköterska och dennes ersättare ansvarar för att:

- Rekvirera läkemedel, kontrollera leverans mot beställning och packa in i förrådet.
- Spara följesedeln av levererade läkemedel tills apotekets årliga kvalitetsgranskning är gjord.
- Kontrollera att akutväskan är fylld enligt förteckning.
- Säker nyckel- och kodlåshantering finns och beskrivs i den lokala rutinen.
- Regelbundet tillse ordningen i läkemedelsförrådet.
- Temperatur i kylskåp kontrolleras minst en gång/vecka.
- Vara kontaktperson för apoteket.
- Vidta åtgärder som påpekas från apoteket.

Sjuksköterskor med ansvar för kontroll av narkotiska läkemedel

För varje akutläkemedelsförråd, skall utses två sjuksköterskor som minst en gång/månad samt vid behov, utför kontroll av narkotiska läkemedel och förbrukningsjournaler. Dessa sjuksköterskor får inte vara desamma som har ansvaret för rekvisition och förvaring.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)

MAS har ett övergripande ansvar att upprätta rutiner och riktlinjer för en säker läkemedelshantering och att förbrukningen av narkotiska läkemedel är spårbar. MAS skall initiera till extern kvalitetsgranskning enligt SOSFS 2001:17 en gång per år, samt besluta om hur den skall utföras.

Nyckelhantering/kodlås

Rutin för nyckelhantering och kodlås ska anges i den lokala rutinen för akutläkemedelsförrådet. Användandet ska vara spårbart/loggningsbart.

Förvaring/kylskåp

Inga patientbundna läkemedel får förvaras i akutläkemedelsförrådet.

I det medicinska kylskåpet ska enbart läkemedel förvaras och det ska hålla en temperatur på $+2^{\circ}\text{C}$ - $+8^{\circ}\text{C}$. Temperaturen varierar på olika platser i kylskåpet.

I kylskåpsdörren är den t.ex. i allmänhet för hög för känsliga preparat som vacciner. Temperaturen kontrolleras minst en gång/vecka med min och maxtemperatur. Termometern ska förvaras i vätska, lämpligen i ett rör som fästes på kylskåpets vägg.

Rekvision och leverans

De sjuksköterskor som ansvarar för förrådet rekvirerar läkemedel, kontrollerar leverans och packar in i förrådet.

Narkotiska läkemedel

För narkotikaklassade läkemedel ska tillförsel, förbrukning och kassation föras i särskild förbrukningsjournal, en journal per läkemedel. Förbrukningsjournal skall föras av samtliga som tillför eller hämtar ut narkotiska läkemedel från förrådet. Patientens personnummer och namn anges i förbrukningsjournalen. Om plats ej finns för båda uppgifterna anges personnummer. Kontrollräkning gentemot förbrukningsjournal görs vid varje uttag.

Signaturförtydligandelista ska finnas i varje akutläkemedelsförråd.

Kontrollräkning

Inventering och kontroll av narkotikaklassade läkemedel skall göras en gång/månad av två andra sjuksköterskor än de som ansvarar för förrådet.

Narkotika kontrollen ska även omfatta införd mängd mot följesedel.

Förbrukningsjournal, signaturförtydligandelista och följesedlar

Fulltecknad förbrukningsjournal och signaturförtydligandelista sparas i 3 år.

Följesedlar sparas fram till dess att Apoteket utfört sin årliga kvalitetsgranskning, därefter kan de kasseras.

Kassation av läkemedel

Narkotiska läkemedel

Två sjuksköterskor kontrollräknar narkotikan som ska kasseras, dokumenterar mängden och båda signerar i förbrukningsjournalen. Läkemedlen packas, försluts

och plomberas med tejp, båda signerar över tejp. Kollit lämnas till Apoteket som kvitterar och signerar mottagandet i förbrukningsjournalen. Förutsättning att Apoteket ska kvittera inlämnade narkotiska preparat är att de packas som ett kולי.

Övriga läkemedel

Ansvariga sjuksköterskor ansvarar för att inaktuella läkemedel lämnas till apotek i särskild behållare.

Kvalitetsuppföljning

Enligt avtal med Apoteket AB utförs en årlig kvalitetsgranskning/inspektion av akutläkemedelsförråden i Varbergs kommun. Farmaceut från Apoteket AB kontaktar MAS för att avtala tid för inspektion. Förrådsansvarig sjuksköterska deltar i granskningen. Ansvarig farmaceut skriver protokoll som delges enhetschef för sjuksköterskor, läkemedelsansvarig sjuksköterska samt MAS.

Avvikelse

Avvikelse rapport skall skrivas då det brustit i läkemedelshanteringen. Enhetschef och MAS skall omedelbart informeras när något har blivit fel.

Styrdokument

Se övergripande läkemedelsinstruktion.